

**UCHWAŁA NR XV.119.2015
RADY GMINY BARUCHOWO**

z dnia 28 grudnia 2015 r.

**w sprawie uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
na rok 2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515¹⁾) i art 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm.²⁾) uchwala się, co następuje:

- § 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016, zwany dalej "Programem", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Baruchowo.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Przewodniczący Rady
Gminy Baruchowo

Jarosław Komorek

¹⁾ zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1890

²⁾ zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1893 i 1916

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016

Rozdział 1.

Wstęp

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy”. Gmina z racji dysponowania wiedzą o problemach swoich mieszkańców, może przedsięwziąć odpowiednie środki zaradcze lub naprawcze skierowane do lokalnej społeczności. Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwany dalej Programem.

Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, które

diagnozowane jest przez lekarzy psychiatrów, specjalistów psychoterapii uzależnień i psychologów z doświadczeniem klinicznym. Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Natomiast leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu. Pomoc w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oznacza minimalizację skutków alkoholizmu oraz zapobieganie, czyli uświadamianie, wskazywanie na alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, radzenia sobie z sytuacją trudną i konfliktową.

Z nadużywaniem alkoholu ściśle wiąże się zjawisko przemocy w rodzinie. Ze statystyk wynika, że do aktów przemocy najczęściej dochodzi w rodzinach z problemem alkoholowym. Dlatego też, w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowane są również działania związane z ochroną przed przemocą.

Przedstawiony Program dostosowany jest do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby osobowe, instytucjonalne i finansowe. Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wyniki przeprowadzonej diagnozy stanu zagrożenia problemami alkoholowymi oraz wskazówki określone w Rekomendacjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2016 roku .

Zadania i cele określone w Programie inicjowane są i realizowane przez Pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Baruchowie.

Program adresowany jest do osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin, do dzieci i młodzieży szkolnej oraz do osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Rozdział 2.

Diagnoza stanu zagrożenia problemami alkoholowymi w gminie Baruchowo.

Dla potrzeb opracowania Programu i doboru działań odpowiadających rzeczywistym potrzebom lokalnym, przeprowadzona została diagnoza stanu zagrożenia problemami alkoholowymi na terenie gminy Baruchowo.

Głównym źródłem danych do przeprowadzenia diagnozy były informacje od osób i instytucji współpracujących z gminą Baruchowo w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczniów Zespołu Szkół w Baruchowie.

Badania przeprowadzone zostały w m-cu grudniu 2015 r.

Dane uzyskane od poszczególnych osób i instytucji:

1. Komisariat Policji w Kowalu

	2011	2012	2013	2014	2015
Interwencje policji	75	64	120	50	57
Liczba wniosków skierowanych do GKRPA o zastosowanie leczenia odwykowego	12	8	12	9	3
Liczba prowadzonych "Niebieskich Kart"	12	7	10	8	4
Liczba zatrzymanych	8	8	20	5	16
Nieletni zatrzymani za łamanie prawa będący pod wpływem alkoholu	3	2	0	-	0

2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baruchowie

	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba środowisk objętych pomocą społeczną, w których występuje problem alkoholizmu	45	57	62	65	46
Liczba środowisk, w których stwierdzono problemy wychowawcze w związku z nadużywaniem alkoholu	26	22	20	25	11
Liczba środowisk, w których występuje przemoc w związku z nadużywaniem alkoholu	10	25	21	27	3
Liczba wniosków skierowanych do GKRPA o zastosowanie leczenia odwykowego	2	0	0	0	0

3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1) dane dotyczące punktów sprzedaży alkoholu

- liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy – 20, w tym przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 19 i w miejscu sprzedaży - 1
- liczba punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży 17 i w miejscu sprzedaży – 1
- przeprowadzone kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych – 0.

2) dane dotyczące podjętych działań wobec osób uzależnionych:

	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba wniosków, które wpłynęły do Komisji		10	7	13	6
Liczba wniosków skierowanych do sądu o orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	3	4	3	2	8 (w tym 5 dotyczyło wniosków z 2014 r)

4. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonującej Orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich przy Sądzie Rejonowym we Włocławku

	2011	2012	2013	2014	2015
Nadzór związany z ograniczeniem władzy rodzicielskiej	22	25	30	24	brak danych
Nadzór związany z uzależnieniem od alkoholu	5	4	23	2	brak danych
Nadzór wobec osoby nieletniej				1	brak danych

5. II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonującej Orzeczenia w sprawach karnych.

	2011	2012	2013	2014	2015
Dozory kuratorskie (m.in. osoby skazane za czyn pod wpływem alkoholu, osoby zobowiązane do	11	11	3	7	4

leczenia odwykowego)					
----------------------	--	--	--	--	--

6. I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujący Orzeczenia w sprawach karnych.

	2011	2012	2013	2014	2015
Dozory za czyn popełniony po spożyciu alkoholu	6	6	brak danych	brak danych	brak danych

7. Psycholog zatrudniony w punktach konsultacyjnych

- punkty konsultacyjne zlokalizowane są w świetlicy wiejskiej w Czarnem i Urzędzie Gminy Baruchowo, psycholog pełnił dyżury w każdym punkcie raz w miesiącu po dwie godziny, łącznie udzielono ok. 42 porad. Z porad i konsultacji korzystały osoby uzależnione, członkowie ich rodzin, osoby po przebytej terapii, a także osoby potrzebujące wsparcia psychologicznego w różnych trudnych sytuacjach życiowych.

8. Badania ankietowe uczniów Zespołu Szkół w Baruchowie

W m-cu grudnia 2015 r. przeprowadzone zostały wśród uczniów Zespołu Szkół w Baruchowie (klasy VI Szkoły Podstawowej i klasy I – III Gimnazjum) anonimowe ankiety na temat zagrożeń uzależnieniami i bezpieczeństwa w szkole. W badaniu wzięło udział 108 uczniów (58 dziewcząt i 50 chłopców).

Badanie wykazało, że ok. 49 % ankietowanych spożywało już alkohol. Najczęściej wymienianym alkoholem było zdecydowanie piwo, rzadko wino, najmniej wódka. Miejsce spożycia alkoholu – najczęściej „w gronie kolegów” – 23 % ankietowanych, natomiast 13,8 % wymieniło „u rodziny” i niemal tyle samo badanych przyznało się, że spożywało alkohol w obecności rodziców.

Niemniej jednak, można stwierdzić, że młodzież świadoma jest zagrożeń, jakie niesie za sobą spożywanie alkoholu i gdzie można szukać pomocy. W przeważającej większości wskazano, że spożywanie alkoholu prowadzi do uzależnień i niszczy życie człowieka. Natomiast informacje na temat szkodliwości alkoholu i środków odurzających młodzież otrzymała głównie ze szkoły (ok. 63 %), dalej telewizja, radio i dom.

Na pytanie o poczucie bezpieczeństwa w szkole – 68 % badanych odpowiedziało, że czuje się bezpiecznie. Wśród największych zagrożeń w szkole młodzież widzi przemoc słowną i fizyczną.

Młodzież zainteresowana jest pogłębianiem wiedzy na temat zagrożeń, jakie niesie za sobą alkohol, papierosy i narkotyki, co potwierdziło 58 % ankietowanych. Formy zajęć, jakie interesują ankietowanych to przede wszystkim spotkania ze specjalistą, lekcje wychowawcze i warsztaty profilaktyczne.

9. Badanie ankietowe wśród nauczycieli Zespołu Szkół w Baruchowie.

W badaniu udział wzięli nauczyciele Zespołu Szkół w Baruchowie, zdaniem których, największy problem w szkole to problem z nauką, natomiast zachowania agresywne i przemoc słowna występują rzadko i bardzo rzadko. Zdaniem grona pedagogicznego działania, jakie powinny być skierowane dla dzieci i młodzieży szkolnej to przede wszystkim spotkania z psychologiem, w dalszej kolejności filmy edukacyjne, a także warsztaty i spektakle profilaktyczne.

Rozdział 3.

Zasoby umożliwiające prowadzenie działań profilaktycznych i naprawczych

W zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych gmina Baruchowo współpracuje z:

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Baruchowie,
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonującym Orzeczenia w sprawach karnych oraz Zespołem Wykonującym Orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich przy Sądzie

Rejonowym we Włocławku,

- psycholog, terapeuci uzależnień,
- pedagog szkolny,
- Komisariat Policji w Kowalu,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kłótnie,
- Zespół Szkół w Baruchowie,
- Parafia rzymsko-katolicka w Kłótnie,
- Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Narkotyków we Włocławku.

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie współpraca obejmuje udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w grupie roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego.

Rozdział 4.

Sposób finansowania Programu

Zadania realizowane z ramach Programu finansowane są ze środków uzyskanych za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rozdział 5.

Główne cele Programu na rok 2016

1. Promowanie postaw społecznych wśród dzieci i młodzieży, motywujących do powstrzymywania się od spożywania alkoholu – krzewienie trzeźwości i abstynencji.
2. Zmniejszenie szkód występujących u osób z problemem alkoholowym.
3. Zwiększenie świadomości społecznej, zapewnienie edukacji oraz budowanie wsparcia na rzecz działań, mających na celu zapobieganie powstawaniu problemów spowodowanych przez alkohol.
4. Prowadzenie stałego systemu informacyjnego o podejmowanych na terenie gminy działaniach w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Rozdział 6.

Cele szczegółowe i zadania Programu

I Działania skierowane do osób uzależnionych i współuzależnionych

Cele:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.
3. Zwiększenie świadomości społecznej motywującej do leczenia.
4. Promowanie zdrowego stylu życia i podnoszenie jakości życia społecznego.

Zadania:

- organizowanie na terenie gminy Baruchowo punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych, współuzależnionych, w tym ofiar przemocy w rodzinie
- zatrudnienie psychologa i terapeutów uzależnień w punktach konsultacyjnych
- dofinansowanie działania grupy wsparcia dla osób współuzależnionych i zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym zatrudnienie specjalisty)
- zapewnienie pomocy prawnej (konsultacje specjalistyczne) dla osób współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie,

- organizowanie specjalistycznych zabiegów rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych
- ponoszenie kosztów postępowania zobowiązującego do leczenia odwykowego (opłata sądowa, koszty wydania opinii biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia)
- finansowanie programów zdrowotnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych
- programy profilaktyczne skierowane do różnych grup odbiorców w zakresie profilaktyki alkoholowej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie
- działalność informacyjna o możliwościach i sposobach leczenia choroby alkoholowej w publicznych zakładach opieki zdrowotnej, działających na terenie regionu
- działalność informacyjna o możliwościach uzyskania świadczeń zdrowotnych w zakresie terapii i rehabilitacji
- organizowanie i finansowanie imprez bezalkoholowych dla mieszkańców gminy (pikniki, festyny)
- udział w kampaniach edukacyjnych
- zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych z zakresu profilaktyki alkoholowej dla mieszkańców gminy
- zakup pomocy edukacyjnych dla szkół, służących do realizacji zadań określonych w Programie.

II Działania skierowane do dzieci.

Cele:

5. Działania profilaktyczne i edukacyjne utrwalające postawy abstynenckie i krzewiące trzeźwość wśród dzieci i młodzieży oraz poszerzające wiedzę na temat szkodliwego wpływu alkoholu .

6. Pomoc psychologiczna dla dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholowych, w tym dotkniętych przemocą.

7. Wskazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz promowanie zdrowego stylu życia.

Zadania:

- zapewnienie pomocy psychologa dla dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholowych, w tym dotkniętych przemocą w rodzinie,
- programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki alkoholowej,
- działania edukacyjne dotyczące zachowań ryzykownych i zagrożeń wynikających z ich podejmowania
- finansowanie spektakli profilaktycznych, warsztatów i prelekcji w szkołach
- działania edukacyjne dla rodziców w zakresie profilaktyki alkoholowej
- wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych
- organizowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, w tym przemocą w rodzinie:
 - * wypoczynek letni i zimowy
 - * pozalekcyjne zajęcia sportowe
 - * imprezy promujące zdrowy styl życia (festyny, pikniki, inne)
 - * imprezy kulturalne
 - * konkursy

- zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych z zakresu profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie (broшуry, ulotki, plakaty, filmy edukacyjnej, itp.)
- udział w kampaniach edukacyjnych
- organizowanie i finansowanie konkursów na temat profilaktyki uzależnień

III. Działania skierowane do instytucji, stowarzyszeń

Cele:

1. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Zadania:

- współfinansowanie zadania „Kujawsko – Pomorska Niebieska Linia” - Pogotowie dla ofiar przemocy
- udzielanie pomocy organizacyjnej, lokalowej podmiotom działającym w sferze profilaktyki i promocji zdrowia oraz działającym na terenie gminy grupom wsparcia.
- dofinansowanie doskonalenia zawodowego pracowników placówek leczenia uzależnienia od alkoholu
- doposażanie placówek leczenia odwykowego, zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówkach odwykowych

IV Działania skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych

Cele:

2. Przestrzeganie zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim.

3. Spełnienie warunków określonych w zezwoleniu na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zadania:

- działania edukacyjne dla właścicieli i sprzedawców napojów alkoholowych (np. szkolenia, kampanie edukacyjne)
- zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych i dystrybucja w placówkach handlowych
- kontrola placówek handlowych w zakresie przestrzegania postanowień ustawy oraz warunków określonych w zezwoleniu
- kierowanie wniosków do Policji o wszczęcie postępowania w przypadku naruszenia przepisów w/w ustawy
- występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach orzekanych w związku z naruszeniem art 13(1) i 15 ustawy

V. Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania określone w Programie

Cele:

4. Doskonalenie zawodowe osób realizujących Program
5. Rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych

Zadania:

- organizowanie i finansowanie szkoleń i kursów oraz innych form doskonalenia przydatnych w pracy profilaktycznej dla Pełnomocnika, członków GKRPA, pedagoga szkolnego oraz innych osób uczestniczących w realizacji zadań Programu
- dofinansowanie szkoleń w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą dla osób realizujących programy profilaktyczne

VI. Inne działania związane z realizacją Programu:

- zakup materiałów i wyposażenia niezbędnego do prawidłowej realizacji zadań określonych w Programie
- zwrot kosztów podróży dla osób realizujących zadania Programu i uczestniczących w różnych formach szkoleń i kursów
- zakup specjalistycznej literatury i prasy
- koszty związane z organizacją imprez kulturalnych, konkursów, pozalekcyjnych zajęć sportowych
- inne koszty związane z realizacją Programu (koszty energii, materiały biurowe) -dotyczące m.in. pomocy organizacyjnej podmiotom i grupom w zakresie ich działalności profilaktycznej.

Rozdział 7.

Zasady wynagrodzenia Pełnomocnika ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wykonanie zadań określonych w Programie koordynuje Pełnomocnik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Pełnomocnikowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 300 zł miesięcznie, jako dodatek do wynagrodzenia wynikającego ze stosunku pracy, finansowany ze środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej „Komisją” przysługuje wynagrodzenie obejmujące jednocześnie zwrot kosztów podróży w wysokości:

- 120 zł – przewodniczący
- 100 zł – sekretarz Komisji
- 90 zł – pozostali członkowie

Wynagrodzenie przysługuje za:

udział w jednym posiedzeniu Komisji

7. przeprowadzeniu kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie określonym w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wynagrodzenie, o którym mowa wyżej przysługuje, jeżeli członek Komisji uczestniczył w całym posiedzeniu, to znaczy od jego otwarcia, aż do czasu zamknięcia przez Przewodniczącego Komisji oraz za udział w kontroli co najmniej trzech punktów sprzedaży, przeprowadzonej w jednym dniu.

Podstawą do wypłaty wynagrodzenia stanowi podpis członka Komisji na liście obecności dołączonej do protokołu z posiedzenia lub podpis na protokole z przeprowadzonej przez Komisję kontroli.

Wydatki na wynagrodzenia członków Komisji realizowane są ze środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, określonych w niniejszym Programie.

Rozdział 8.

Preliminarz przewidzianych wydatków związanych z realizacją Programu na rok 2016

Lp.	ZADANIE	KWOTA
1	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej dla osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin, w tym ofiar przemocy w rodzinie	11.000,00
2	Opłaty sądowe od wniosków o orzeczenie obowiązkowego leczenia oraz opinie biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia	4.000,00
3	Współfinansowanie zadania Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia	250,00
4	Działania edukacyjne dla mieszkańców – kampanie, programy zdrowotne dla osób uzależnionych	1.000,00
5	Programy profilaktyczne oraz działania edukacyjne i informacyjne w szkołach w zakresie	1.000,00

	profilaktyki alkoholowej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie	
6	Pomoc psychologiczna dla dzieci wychowujących się w rodzinach, w których występują problemy alkoholowe i przemoc w rodzinie	1.330,00
7	Finansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi oraz zagrożonych patologią społeczną	2.000,00
8	Promowanie zdrowego stylu życia i aktywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież – zajęcia sportowe, wycieczki, imprezy kulturalne, konkursy	2.500,00
9	Promowanie imprez bezalkoholowych	21.800,00
10	Działania edukacyjne i informacyjne dla sprzedawców napojów alkoholowych	1.000,00
11	Szkolenia, kursy oraz inne formy doskonalenia dla osób realizujących zadania określone w Programie oraz zwrot kosztów podróży	800,00
12	Wynagrodzenia z tytułu posiedzeń i kontroli punktów sprzedaży dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wynagrodzenie dla Pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki	7.320,00
13	Zakup materiałów i wyposażenia niezbędnego do prawidłowej realizacji zadań określonych w Programie, zakup specjalistycznej literatury, prasy i materiałów informacyjnych, inne koszty	3.000,00
RAZEM		57.000,00